

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASIE 5

TEMAT	WYMAGANIA PODSTAWOWE UCZEŃ:	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE UCZEŃ:
<i>Tajemnicze muzyczne znaki.</i>	• gra utwór <i>Na skróty</i>, • wymienia nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym.	• wyjaśnia oznaczenia stosowane w zapisie nutowym, • wskazuje w zapisie nutowym poznane symbole muzyczne.
<i>Okresowa budowa utworu muzycznego</i>	• gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku), • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik, następnik, zdanie muzyczne, okres muzyczny, forma muzyczna</i>.	• gra solo utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego w podręczniku), • wskazuje poprzednik i następnik w utworach opartych na budowie okresowej, • improwizuje zakończenie następnika podczas wykonywania utworu w formie okresu muzycznego.
<i>Różne formy prezentacji muzyki</i>	• wymienia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>, • podaje zasady z „Kodeksu melomana”.	• wyjaśnia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>, • stosuje się do zasad z „Kodeksu podczas szkolnych koncertów, uroczystości itp.
<i>Dla nauczycieli. Pieśni okolicznościowe</i>	• gra w grupie <i>Sto lat</i>, • improwizuje prosty układ ruchowy do odtwarzanej muzyki, • <i>Sto lat</i> realizuje fonogestyką	• wykonuje solo <i>Sto lat</i>, • realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do odtwarzanej muzyki, • <i>Sto lat</i> realizuje fonogestyką
<i>Tempo w muzyce i jego rodzaje</i>	• wykonuje <i>Rapowankę</i> z odpowiednimi zmianami tempa, wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i>, • tłumaczy, do czego służy metronom.	• rozróżnia rodzaje tempa i wskazuje na jego zmiany w utworze, • określa tempo zaprezentowanych utworów, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>.
<i>Formy ABA i ABA₁. Trzyczęściowe formy muzyczne ABA i ABA₁</i>	• wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i>, • porusza się do muzyki z rekwizytem, • wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA₁.	• rozpoznaje przykłady formy ABA i ABA₁ wśród słuchanych utworów, • wskazuje różnice między formami ABA i ABA₁, • przekształca melodię w formie ABA w utwór w formie ABA₁
<i>Zagadnienia i pojęcia związane z metrum muzycznym</i>	• gra w grupie melodię w metrum 3/4, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metrum, akcent, takt, taktowanie</i>.	• gra solo melodię w metrum 3/4, • rozpoznaje metrum w słuchanych utworach.
<i>Pieśni żołnierskie i legionowe</i>	• śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, • wymienia tytuły pieśni legionowych, • określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych, • wykonuje na instrumentach perkusyjnych akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wyjaśnia, czym jest przedtakt.	• śpiewa pieśni <i>Pierwsza Brygada</i> oraz <i>Piechota</i>, • układa akompaniament rytmiczny do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wskazuje przedtakt w zapisie nutowym.
<i>Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy</i>	• śpiewa w grupie piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczk</i>, • gra na dzwonkach akompaniament do piosenki <i>A idźże, chodaczk</i>.	• śpiewa solo piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczk</i>, • śpiewa melodię ułożoną samodzielnie (z wykorzystaniem podanego rytmu i tekstu rymowanki).
<i>Polskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Wykonywanie utworów bożonarodzeniowych</i>	• gra w grupie kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>, • wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kultywowane w jego rodzinie i w regionie, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda, pastorałka</i>.	• wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki. • Realizuje kolędę solo fonogestami • gra solo w grupie kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>,
<i>Kolędować Małemu... Kolędy i pastorałki.</i>	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>, • rozpoznaje słuchane kolędy, • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.	• rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach, • omawia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.
<i>Nastrój w muzyce</i>	• określa nastrój słuchanych utworów, • maluje zimowy pejzaż nawiązujący do kompozycji S. Moniuszki.	• uczestniczy w zabawie „Jaki to nastrój?”, • opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem wysłuchanej muzyki.
<i>Forma kanonu w muzyce</i>	• śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono, kanon, muzyka wielogłosowa</i>.	• śpiewa piosenkę <i>Mały kanon</i> w wielogłosie, • przedstawia formę kanonu graficznie oraz w postaci układu ruchowego.
<i>Forma kanonu w praktyce.</i>	• śpiewa i gra na flecie gamę C-dur – <i>unisono</i> i w kanonie, • wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą.	• opracowuje i wykonuje (wspólnie z koleżankami i kolegami) własny kanon rytmiczny.
<i>Instrumenty strunowe. Podział</i>	• wymienia instrumenty strunowe i przedstawia ich podział na poszczególne grupy.	• rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów strunowych,

<i>instrumentów strunowych</i>		Opowiada o historii powstania pierwszych instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika.
<i>Młodość Fryderyka Chopina. Życie i twórczość Chopina do roku 1830</i>	- podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina, - wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i>.	- opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku, - wyjaśnia, czym różni się mazurek od mazura.
<i>Narodowe tańce polskie: krakowiak</i>	- wykonuje krok podstawowy krakowiaka, - odtwarza schemat rytmiczny synkopy, - podaje charakterystyczne cechy krakowiaka, - wymienia instrumenty ludowe, - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>synkopa</i>, <i>kapela</i>.	- opisuje poszczególne instrumenty ludowe, - rozpoznaje brzmienie instrumentów ludowych w słuchanym utworze.
<i>Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską</i>	- śpiewa pierwszy głos z piosenki <i>Żuraw</i>, - gra melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>, - tańczy polkę krokiem podstawowym, .	- śpiewa piosenkę <i>Żuraw w dwugłosie</i>, - gra melodię piosenki <i>Żuraw</i>, - charakteryzuje muzykę ludową Słowacji, Czech, Ukrainy, Rosji i Niemiec - rozpoznaje w słuchanych utworach cechy ludowej muzyki słowackiej, czeskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i niemieckiej,
<i>Muzyka źródeł. Jak muzykowano w prehistorii</i>	- wykonuje melodie: <i>Bele mama</i> i <i>Nie martw się</i>, - wymienia instrumenty prehistoryczne.	- wykonuje układ ruchowy do piosenki <i>Bele mama</i>, - opowiada o powstaniu pierwszych instrumentów prehistorycznych.
<i>Rodzaje chórów</i>	- wymienia wykonawców muzyki wokalne, - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokalna</i>, <i>solista</i>, <i>zespół wokalny</i>, <i>chór</i>, <i>a cappella</i>.	- rozpoznaje, jakiego rodzaju chóry wykonują utwory prezentowane na lekcji, - wymienia formy muzyki wokalne przeznaczone do wykonania przez chór.
<i>Muzyka ilustracyjna i muzyka programowa</i>	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa</i>, <i>muzyka ilustracyjna</i>, - układa utwór perkusyjny, w którym brzmienie instrumentów naśladuje odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku w podręczniku, - pracuje w grupie tworzącej opowiadanie nawiązujące do zaprezentowanego utworu.	- rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w wysłuchanych utworach, - wymyśla opowieść, która mogłaby być programem utworu muzycznego, - układa i wykonuje muzykę nawiązującą do ilustracji.
<i>Zabawy muzyczne z gestodźwiękami i instrumentami perkusyjnymi</i>	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i> - realizuje rytm za pomocą tataizacji i gestodźwięków,	- śpiewa solo piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i> - wykonuje akompaniament do piosenki, - gra melodię <i>Majówkowa poleczka</i>.
<i>Tworzenie portretów dźwiękowych</i>	- charakteryzuje muzykę rockandrollową, - wykonuje krok podstawowy rock and rolla.	- tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki, - gra akompaniament do utworu rockandrollowego.
<i>Funkcja i rodzaje akompaniamentu</i>	- wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych, - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament</i>, <i>burdon</i>, <i>półplayback</i>, - wymienia rodzaje akompaniamentu (<i>burdon</i>, <i>akompaniament rytmiczny</i>, <i>akompaniament harmoniczny</i>), - realizuje w grupie partyturę utworu <i>Stokrotka</i>.	- wykonuje piosenkę <i>Płonie ognisko w lesie</i> w kanonie dwugłosowym, - charakteryzuje omówione na lekcji rodzaje akompaniamentu i rozpoznaje je w słuchanych utworach.

Ocenie z muzyki podlegają następujące elementy:

- ✓ śpiew,
- ✓ gra (na instrumencie melodycznym, np. na flecie, dzwonkach, flażolecie, oraz na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych),
- ✓ wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych,
- ✓ działania twórcze,
- ✓ znajomość terminów i wiedza muzyczna,
- ✓ aktywność na lekcjach,
- ✓ prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

STOPNIE SZKOLNE

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ Śpiewa nieczysto, i niepoprawnie, niedbale i nie stara się poprawić błędów
- ✓ niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania danej klasy,
- ✓ niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- ✓ myli terminy i pojęcia muzyczne,

- ✓ z pomocą nauczyciela potrafi wypowiedzieć się na temat słuchanej muzyki i na tematy omawiane na lekcjach,
- ✓ dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą, rozumie tylko nieliczne pojęcia i omawiane treści,
- ✓ najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela
- ✓ niestaranie, niedbale prowadzi zeszyt, nie zawsze odrabia prace domowe.
- ✓ niekiedy zachowuje właściwą postawę (cisza i uwaga) w czasie słuchania muzyki.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ niezbyt poprawnie i z pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania (starannie choć z błędami),
- ✓ niezbyt poprawnie i z pomocą nauczyciela gra na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym niektóre melodie przewidziane w programie nauczania (starannie choć z błędami),
- ✓ wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne (gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych),
- ✓ zna najważniejsze terminy i pojęcia muzyczne,
- ✓ rozpoznaje większość pojęć i informacji,
- ✓ z pomocą nauczyciela wypowiada się na temat słuchanej muzyki,
- ✓ prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestaranie (w zeszycie ma większość notatek z lekcji, odrabia prawie wszystkie zadane prace domowe,
- ✓ uważnie słucha krótkich przykładów muzycznych, zachowuje się cicho w czasie słuchania muzyki.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe (dość czysto),
- ✓ poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela gra kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na używanym na lekcjach instrumencie melodycznym (starannie i dość czysto),
- ✓ wykonuje proste rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- ✓ rytmuje łatwe teksty,
- ✓ zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,
- ✓ prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy, odrabia prace domowe,
- ✓ uważnie słucha muzyki prezentowanej na lekcjach i potrafi się o niej wypowiedzieć.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania (czysto),
- ✓ prawidłowo i samodzielnie gra na instrumentach melodycznych większość melodii przewidzianych w programie nauczania,
- ✓ umie bezbłędnie wykonywać rytmy – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych,
- ✓ potrafi rytmuje teksty,
- ✓ rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- ✓ zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- ✓ podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.
- ✓ prowadzi na bieżąco zeszyt przedmiotowy, estetyczny i kompletny pod względem treści,
- ✓ uważnie słucha muzyki prezentowanej na lekcji, i trafnie wypowiada się o niej, zapamiętuje wrażenia słuchowe,
- ✓ bierze udział w konkursach.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- ✓ prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki zamieszczone w podręczniku oraz z repertuaru dodatkowego,
- ✓ prawidłowo gra na różnych instrumentach melodycznych melodie z podręcznika oraz z repertuaru dodatkowego,
- ✓ samodzielnie odczytuje i wykonuje dowolny utwór,
- ✓ potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- ✓ posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- ✓ bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- ✓ jest bardzo aktywny muzycznie,
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach muzycznych,
- ✓ wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę niedostateczną (1) uczeń otrzymuje:

- ✓ tylko w sytuacjach wyjątkowych, np. gdy, mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu
- ✓ ma bardzo duże braki w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy.
- ✓ mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy.
- ✓ nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

